

Stichting Beesels Keramisch Erfgoed

w w w . s b k e . n l

Stichting Beesels Keramisch Erfgoed

Jaarverslag 2014.

(Vastgesteld in bestuursvergadering SBKE van 7 januari 2015)

Inleiding

De akte van oprichting van de Stichting Beesels Keramisch Erfgoed (SBKE) is op 21 april 2006 ten kantore van notaris Boerhof te Steyl ondertekend door het bestuur.

De doelstelling van SBKE, zoals beschreven in de statuten, luidt als volgt:

- a) het onder de aandacht brengen en houden van in Beesel vervaardigde keramische kunst;
 - b) het bewaren en uitdragen van de expertise van de producten van karakteristiek Beesels keramiek;
 - c) het voorkomen van het verloren gaan van in Beesel gemaakte keramische kunstwerken,
- alles in de meest brede zin van het woord.

Vanaf de oprichting wordt het bestuur van SBKE gevormd door de heren

E.J.H. (Erik) Driessen, in de functie van voorzitter;

A.M.G. (Fons) Verdonck, in de functie van secretaris/penningmeester;

H.J.M. (Henk) Stevens, lid;

W.H.M. (Wim) Storms, lid, en

R. (Rob) Dijcks, (sinds 2013) lid.

Het stichtingsbestuur vergaderde gedurende het verslagjaar zes maal. Daarnaast vond enkele malen tussentijds -informeel- overleg plaats.

Activiteiten in 2014.

Keramische reliëfs (voormalig) Landbouwhuis en "Twee Ridders".

2014 stond met name in het teken van twee grote projecten. De plaatsing van het door Rabobank Roermond-Echt geschonken reliëf in het centrum van Beesel en het aanbrengen van het uit Roggel afkomstige reliëf "Twee Ridders" aan de gevel van de nieuwe kleed- en kantine accommodatie bij sportpark "de Solberg".

Het eerstgenoemde reliëf, ontworpen door Piet Schoenmakers en geproduceerd bij Keramische Industrie St Joris te Beesel, afkomstig uit het voormalige Landbouwhuis te Roermond is medio 2014 geplaatst in het centrum van het dorp.

Mogelijk gemaakt door een financiële bijdrage van Rabobank Venlo e.o. en met (financiële) medewerking van WoonGoed 2-Duizend, sponsoring door Steenfabriek Engels te Helden, werd een door Martin van den Munckhof ontworpen muur gerealiseerd bij de Drakebôch. Het reliëf werd, in een nieuwe compositie, door vrijwilligers van SBKE tegen de tweekleurige wand aangebracht.

Het "Gesamtkunstwerk" werd op 17 juli 2014 in het bijzijn van veel genodigden onthuld door -vertegenwoordigers van- de belangrijkste participanten bij dit project: Rabobank Roermond-Echt, Rabobank Venlo e.o., WoonGoed 2-Duizend, Steenfabriek Engels en last but not least de vrijwilligers van SBKE.

Sinds afgelopen zomer is Beesel weer een prachtig en uniek keramisch kunstwerk rijker en wordt de keramische traditie van het dorp nog eens benadrukt.

Het tweede omvangrijke project betreft het reliëf "Twee Ridders". In een vroeg stadium heeft al overleg plaatsgehad met de ontwerpers en opdrachtgevers van de nieuwe accommodatie van het sportpark. In overleg werd een ontwerp gemaakt waarbij met omvang en kleur van het keramisch reliëf rekening gehouden werd opdat een optimale inpassing mogelijk zou zijn. Aan de straatzijde is tegen een omkaderde muur het reliëf geplaatst. Het kunstwerk wordt 's avonds verlicht met enkele spotjes.

Zowel het restaureren alsook het aanbrengen van dit uit zware stukken bestaand reliëf is in meerder opzichten een hele klus geweest. Ook hier werd alles in eigen beheer door vrijwilligers van SBKE uitgevoerd.

Met het voltooiën van de werkzaamheden is een belangrijke verfraaiing van het complex gerealiseerd en kan er ook gesproken worden van een aanwinst voor de omgeving en het dorp.

Keramisch reliëf "Spelende kinderen".

Gedurende het jaar konden we het door Piet Schoenmakers ontworpen reliëf "Spelende kinderen" verwerven. Het was geplaatst tegen de gevel van de (voormalige) Vlinderschool in Heemskerk. SBKE-vrijwilligers hebben het reliëf verwijderd en (terug) naar Beesel gebracht. Daar lag het bij het door Keramische Industrie St Joris beschikbaar gestelde atelier te wachten op restauratie. Echter, onverlaten hebben op enig moment enkele van de belangrijkste stukken van het kunstwerk ontvreemd. Aangifte bij de Politie is zonder resultaat gebleven.

In de loop van 2015 zal bekeken worden of de ontbrekende stukken -in eigen beheer- gereproduceerd kunnen worden. Indien zulks mogelijk blijkt dan zal in de loop van het jaar ook bekeken worden of en waar in Beesel het kunstwerk een tweede leven kan krijgen.

Keramische schoorsteenmantel.

De sloper stond bij wijze van spreken al in de aanslag toen SBKE geïnformeerd werd over het bestaan van een in 1964 in het atelier van Loré ontworpen en vervaardigde keramische schoorsteenmantel. Het betreft een in op tegels in sgraffito uitgevoerd bloemmotief. Gelukkig werden we niet alleen geïnformeerd, we kregen ook -heel kort- de tijd en de mogelijkheid deze schouw te verwijderen uit een voormalige bloemenzaak in het centrum van Heythuysen. Dat lukte en het resultaat werd bij de tweejaarlijkse keramiekmarkt in Swalmen geëxposeerd. Het leverde heel veel bewonderende reacties op.

Het kunstwerk is zodanig gemonteerd dat het vrij eenvoudig ook elders ten toon gesteld kan (en zal) worden.

Houtoven stook

Het weekend van 11/12 oktober waren we weer te gast bij de familie Cromptoets in Swalmen. Voor vijfde keer alweer mochten we de houtoven op traditionele manier stoken.

Deze keer gevuld met een aantal beelden gemaakt uit oude vormen afkomstig van de zolder van St. Joris. Het resultaat was weer heel mooi en authentiek. De collectie van de stichting is weer met enkele prachtige voorbeelden van Beeselse kunstkeramiek uitgebreid.

Exposities.

**Met vrijwilligers wordt de SBKE-vitrine in de patio van herberg de Bongerd met enige regelmaat vernieuwd. Uitgangspunt is de presentatie aan de hand van een thema in te richten. Voorbeelden zijn mei=Mariamaand en kerstmis.

**SBKE is ook in 2014 op de tweejaarlijkse Keramiekmarkt te Swalmen met een stand aanwezig geweest. Bezoekers kregen een preview van het nog te plaatsen reliëf aan de Drakebôch. Naast enkel kleinere kunstwerken werd ook de kort daarvoor verworven schoorsteenmantel gepresenteerd. We hebben ons niet alleen kunnen verheugen in heel veel bezoekers, opvallend was ook het grote aantal oprecht geïnteresseerden.

**Rond kerstmis stonden, naast de groep bij herberg de Bongerd, op nog drie plaatsen in Beesel keramische kerstgroepen van SBKE.

De in eigen beheer gereproduceerde, grote kerstgroep sierde dit jaar voor het eerst de kerststal in de parochiekerk. Dit mede door het feit dat voormalig café "de Aaij Mèrt", waar de groep twee jaren eerder te zien was, inmiddels met de grond gelijk gemaakt is.

Een groep stond in de etalage bij bakkerij Broekmans, de andere bij het atelier van Leon'Art aan de Burgemeester Janssenstraat.

Projecten die nog op afronding c.q. realisering wachten.

*Het uit Utrecht afkomstige keramisch altaar ligt nog steeds opgeslagen. Het wachten is op een geschikte mogelijkheid om het -semi- permanent te exposeren.

*Het al eerder genoemde reliëf "Spelende kinderen", afkomstig uit het atelier van St Joris.

*Het door pater van Helvert ontworpen, en bij Keramische Industrie St Joris geproduceerde, Doopvont dat we in 2013 in Berlicum hebben kunnen verwerven behoeft een grondige restauratie. Er is een begin gemaakt middels het opnieuw vervaardigen van een ontbrekend paneel. Zodra het praktisch mogelijk is zal verder herstel opgepakt worden. Ook met het doopvont wordt gestreefd naar een -semi- permanente tentoonstelling.

*Dat geldt ook voor het in 2013 door SBKE met instemming van de nabestaanden van de begraafplaats te Baexem verwijderd grafmonument.

*Het reliëf St. Christoffel wacht nog op een definitieve plek maar is vooralsnog beschikbaar om bij exposities e.d. getoond te worden.

*Voor het in 2010 verworven reliëf OLV Altijddurende bijstand naar een ontwerp van Joep Thissen is inmiddels een tijdelijke (her)bestemming gevonden bij herberg de Bongerd in Beesel. Het reliëf zal aldaar in 2015, op een plaat gemonteerd, worden opgehangen.

PR en publiciteit.

*SBKE wordt regelmatig gevraagd om lezingen en presentaties te houden over de historie van de keramische industrie in Beesel en de werkzaamheden van de stichting.

*De plaatsing en onthulling van het door de Rabobank Roermond-Echt geschonken reliëf kreeg de nodige aandacht in de media.

*Van het eerder door SBKE uitgegeven Keramisch Ommetje Beesel is eind 2014 een tweede en met o.a. de in 2014 geplaatste reliëfs, uitgebreidere versie verschenen.

*In het periodiek "Biejeingezeumerd" van Heemkundevereniging Maas- en Swalmdal hebben we een uitgebreid artikel over doel en werkwijze van onze stichting gepubliceerd

*De website van de Stichting werd gedurende het jaar voortdurend actueel gehouden. Nieuwe aanwinsten, activiteiten en voortdurende en voortschrijdende inventarisatie van keramische kunst uit Beesel kunnen door middel van dit medium gevolgd worden.

Vrijwilligers.

SBKE beschikt over een aantal zeer gemotiveerde vrijwilligers die zich op diverse terreinen willen inzetten.

Zij functioneren in werkgroepen en staan onder (bege)leiding van een van de bestuursleden van SBKE.

****Monumentale kunstwerken**

Zoals eerder gemeld is afgelopen jaar het keramisch kunstwerk "Spelende kinderen" gedemonteerd en in het atelier van St Joris opgeslagen. Deze groep heeft ook de plaatsing van twee eerder genoemde reliëfs verzorgd.

**Van de in het verleden door Keramische Industrie St Joris gebruikte mallen bij het vervaardigen van kunstwerken zijn er afgelopen jaar weer enkele gebruikt. In de toekomst zullen bestaande mallen vaker gebruikt worden om (retro)beelden te maken.

**SBKE mag zich gelukkig prijzen af en toe in Beesel vervaardigde keramische kunstwerken geschonken te krijgen. Momenteel wordt het totale bezit geïnventariseerd, gedocumenteerd en gearchiveerd. Daardoor ontstaat een gemakkelijk toegankelijke en actueel te houden databank.

**De werkgroep die bij St Joris oude mallen heeft gecompliceerd en geïnventariseerd heeft haar werkzaamheden in 2014 afgerond. De mallen, voor zover ze -redelijk- compleet zijn, staan keurig op de zolder van de fabriek opgeslagen. Alles is goed gedocumenteerd en gearchiveerd.

De vrijwilligers worden tussentijds geïnformeerd zodra en voor zover daartoe aanleiding bestaat.

Museum.

De in het vorige jaarverslag verwoorde ontwikkeling is gedurende verslagjaar 2014 veel concreter geworden. Het is nog steeds de intentie van SBKE om te komen tot het oprichten van een museum waarin uitgebreid aandacht wordt besteed aan o.a. de historie van de keramische industrie te Beesel. Uiteraard worden daarbij ook zoveel mogelijk kunstwerken geëxposeerd. Bedoeling is om (primair) samen met de Stichting Draaksteken Beesel dit museum vorm en inhoud te geven. Om vroegtijdig samenwerking en afstemming te bevorderen is al in 2010 een door SBKE opgestelde startnotitie door beide besturen besproken en geaccordeerd. In de loop van 2014 is ook contact gezocht met de Stichting Kernoverleg Beesel en Haar Toekomst. Deze stichting organiseert jaarlijks een achttal wisselexposities in het Aad Raodhoes.

De vorig jaar in gang gezette gesprekken met WoonGoed 2-Duizend werden voortgezet en verder geconcretiseerd. Daarbij is ook gesproken over de inzet van de door WoonGoed 2-Duizend beschikbaar gestelde financiële middelen.

Door de drie stichtingen is een stuurgroep geformeerd, onder leiding van een onafhankelijk voorzitter, die verantwoordelijk is voor verdere ontwikkeling en -mogelijk- realisering van de plannen. Uiteindelijk zal een nieuwe stichting opgericht worden met een autonoom bestuur. Daartoe is ook al gezocht naar potentiële bestuursleden.

Voor alle partijen is vanaf het begin duidelijk geweest dat een gedegen beleidsplan als basis kan en moet dienen voor de stichting i.o. Het gemeentebestuur van Beesel heeft het opstellen van dit plan gefaciliteerd. In september is het door de stuurgroep gepresenteerd aan het gemeentebestuur en de drie participerende stichtingen.

Het bestuur van SBKE wordt op de hoogte gehouden van, en betrokken bij de ontwikkelingen middels de secretaris die op basis van een "kwaliteitszetel" in de stuurgroep en t.z.t. wellicht in het bestuur van de museumstichting participeert.

Ultimo december is op basis van een geactualiseerde (meer-jaren)begroting duidelijk geworden dat zonder externe financiële inbreng een gezonde exploitatie uiterst moeilijk realiseerbaar is. Met het oog hierop heeft meermaals overleg met het gemeentebestuur van Beesel plaats gehad.

Begin januari 2015 zullen definitief knopen (moeten) worden doorgehakt, ook al omdat WoonGoed 2-Duizend als opdrachtgever en verhuurder van het gebouw uiterlijk medio van de maand zekerheid over al dan niet huren door de -nog- op te richten museumstichting wil hebben.

Aanwinsten.

Ook in 2014 mochten we diverse fraaie, uit Beesel afkomstige keramische beelden en werkstukken aan onze collectie toevoegen.

Ook werden diverse stukken ons in -langdurige- bruikleen gegeven.

Financiën.

De stichting is tot nu toe volledig afhankelijk gebleven van donaties van particulieren. SBKE ontvangt geen subsidie. In 2014 hebben wij het reliëf uit het voormalige Landbouwhuis te Roermond bij de Drakebôch kunnen realiseren dankzij royale sponsoring. Voor het overige hebben beperkt mutaties plaatsgevonden.

Er wordt jaarlijks een overzicht van inkomsten en uitgaven opgemaakt.

De jaarrekening 2014 is in de bestuursvergadering van januari 2015 vastgesteld en daarbij is de penningmeester decharge verleend.

Concrete plannen voor 2015.

Voor een eerste, beperkte opsomming wordt verwezen naar het hoofdstuk "Projecten die nog op voltooiing/realisering wachten".

-Reproduceren van enkele kunstvoorwerpen uit de gesorteerde mallen en vervolgens met de houtoven afstoken.

-Inventarisatie van uit Beesel afkomstige kunstwerken vervolmaken.

-Voortdurend alert blijven op mogelijkheden uit Beesel afkomstige (monumentale) kunstwerken te verwerven en anderszins de doelstellingen te realiseren.

-Het realiseren van SBKE-bordjes met een QR-code die bij de respectievelijke kunstwerken geplaatst worden zodat ter plekke alle informatie opgevraagd kan worden.

-We streven naar realisatie van een sterk verbeterde SBKE-website met een uitgebreide databank met o.a. alle reeds geïnteriseerde Beeselse kunstwerken, waarbij verwijzingen naar artiesten, ateliers, foto's en dergelijke mogelijk wordt.

-Daarnaast willen we, voor zover het in tijd en praktisch mogelijk is, een database aanleggen waarin alle mogelijke informatie, documentatie en aspecten (over de historie) van de keramische industrie in Beesel, in de meest brede zin van het woord, wordt opgeslagen.

Beesel, januari 2015.

Fons Verdonck, secretaris.